Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto

16.11.2016

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta (HE 231/2016 vp)

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry lausuu kunnioittavasti Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Yleistä*:*
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry on kiitollinen esityksestä siirtää opiskelijat yleisen asumistuen piiriin. Nykyinen tarpeeton kahden erillisten etuuksien järjestelmä on monimutkainen ja eriarvoistava.

Opiskelijoiden siirtäminen asumistuen piiriin poistaa tarpeettomia päällekkäisyyksiä asumisen tuissa sekä vähentää merkittävästi siirtymävaiheiden ongelmia, kun opiskelija mahdollisesti siirtyy yhden tuen piiristä toisen tuen piiriin. Siirtymisessä on nykyisen esityksen mukaisesti sekä positiivisia vaikutuksia että suurehkoja haasteita.

Siirtymisen positiiviset vaikutukset
SAKKI ry:n mielestä yleisen asumistuen piiriin siirtyminen vaikuttaa positiivisesti erityisesti yksin asuvien ja pienituloisten opiskelijoiden tulotasoon. Tällöin asumistuen piiri tukisi heikoimmassa asemassa olevien yksilöiden ja kotitalouksien taloudellista toimeentuloa. Nykyisellään pelkällä opintotuella opiskeleva, joka asuu yksin vuokra-asunnossa, on heikossa asemassa asumisen kustannusten ja niihin saatavan tuen suhteen verrattuna pienituloisiin, jotka eivät ole opiskelijoita.

Yleisessä asumistuessa hyväksyttävän vuokran määrän ollessa nykyistä opiskelijan asumislisää suurempi vuokranmaksun taakkaa kevennetään opiskelijoiden kohdalla, mikä on toivottu muutos opiskelijoiden taloudelliseen toimeentuloon. Myös kesäajan opiskelijoilla yleinen asumistuki vaikuttanee positiivisesti kaikkein pienituloisimpien opiskelijoiden toimeentuloon. Myös positiivisena nähdään omistusasunnon asumiskustannuksien hyväksyminen yleisessä asumistuessa.

SAKKI myös tukee tukijärjestelmien yksinkertaistamisesta tavoitteena keventää byrokratiaa ja selkeyttää tukijärjestelmää yleisesti.

Siirtymisen haasteet
Asumistuen käsittelyssä tulee jatkossa huomioida erityisesti opiskelijoille tyypillisten asumismuotojen moninaisuus, kuten soluasuminen ja yhteisasunnot. Useamman henkilön asuessa samassa asuntokohteessa tulee heidän pystyä vaivatta todistamaan ruokakuntiensa erillisyys yleistä asumistukea hakiessaan.

Siirtyminen yleiseen asumistukeen tulee vaikuttamaan negatiivisesti erityisesti lapsettomiin opiskelijaperheisiin, kun puolison tulojen vaikutus sekä edun ruokakuntakohtaisuus kohdistetaan heihin.

SAKKI pitää haasteellisena, että esimerkiksi *avioliiton omaisissa olosuhteissa* asuvien tulojen vaikutus laskettaisiin automaattisesti ja samalla todistetaakka parisuhteen tilasta olisi pariskunnalla kohtuuton. Samoin ruokakuntakohtainen etuus lannistaa omien tulojen hankkimista opintojen aikana, koska perheessä jokaisen tulot vaikuttavat yleiseen asumistukeen.

Suurena haasteena nykyisten opiskelijaperheiden lisäksi SAKKI näkee maaliskuussa 2017 voimaantulevan tasa-arvoisen avioliittolain vaikutukset yleiseen asumistukeen. Tukea käsiteltäessä Kelalle tulisi luoda selkeä, avoin ja luotettava tapa selvittää jatkossa samaa sukupuolta olevien opiskelijoiden siviilisääty. Tapa ei saa olla nöyryyttävä tuen hakijoita kohtaan, vaan sen tulee sallia helppo tapa ilmaista, ovatko samassa asuntokohteessa asuvat samaa sukupuolta olevat hakijat parisuhteessa vai huonetovereita.

SAKKI myös ilmaisee huolensa koskien yleisen asumistuen enimmäisasumismenojen jäädyttämistä kuntaryhmissä 1 ja 2 ja enimmäisasumismenojen alentamista kuntaryhmissä 3 ja 4 alkaen 1.1.2017. Tällä tapaa kohtuuttomasti alennetaan asumistukea kaikilta tukea saavilta jo vuoden alusta, vaikka opiskelijoiden siirtyminen yleisen asumistuen piiriin on suunniteltu astuvaksi voimaan vasta 1.8.2017.

Jasmina Khabbal
Puheenjohtaja

Sara Siponmaa
Vt. pääsihteeri

Lisätietoja: sosiaalipoliittinen asiantuntija Eero Kivinen, puh. 050 412 8949, eero.kivinen@sakkiry.fi